

1 maj, Norrtälje

Jens Holm (V)

Mötesdeltagare,

Jag skulle vilja börja med att tala om flyktingar, och inte vilka flyktingar som helst utan skatteflyktingar. Det här är personer som skriver sig och sina företag i Guernsey och Jersey, Luxemburg och öar i Västindien eller som nu senast avslöjats fått hjälp av en firma i Panama att fly undan skatt för miljardtals kronor. Det här dränerar världen på enorma belopp i uteblivna skatteinkomster. Det här underminerar skattemoralen och hela basen i våra samhällen. Att redan rika flyr med sina pengar till dessa skatteparadis; det är den verkliga flyktingkatastrofen.

Bara i Sverige förlorar vi – lågt räknat – 46 miljarder kronor varje år på skatteflykten. 46 miljarder kronor det är skolgången för en halv miljon elever i Sverige, inklusive lokaler, material och lönen till alla lärarna. 46 miljarder kronor motsvarar en heltidsanställning för 120 000 undersköterskor. 46 miljarder kronor skulle kunna se till att miljö- och klimatanslaget i statsbudgeten åttafaldigades. 46 miljarder kronor är helt enkelt otroligt mycket pengar.

Minst lika upprörande är att svenska banker – t ex Nordea – hjälp svenska skatteflyktare med upplägg hos advokatbyrån Mossack Fonseca i Panama för att undkomma skatt.

Det här måste få ett slut och det går att få ett slut på det. Vänsterpartiet har presenterat ett elvapunksprogram för att stoppa skatteflykten. Det handlar bland annat om:

- Mer pengar till Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten. Då kommer vi att komma åt fler personer som flyr undan att betala skatt.
- Försvåra skatteupplägg genom obligatorisk anmälningsplikt för banker och byråer vid misstanke om olagliga upplägg.
- Förbjud brevlådeföretag.
- Mer internationellt skattesamarbete.
- Det handlar också om att beskatta områden som nu inte längre är belagda med skatt. Återför gåvo- och arvsskatten samt förmögenhetsskatten.

Så här kan vi täppa till en del av bristerna i skattesystemet och se till att pengarna går dit de ska.

Jo, det finns en till form av flyktingkatastrof, men det handlar egentligen en katastrof i mottagandet och inte om flyktingarna i sig. Mer än 60 miljoner personer är idag på flykt i världen. Den absoluta merparten av dessa flyktingar befinner sig i Somalia, Iran, Turkiet, Colombia eller något annat land i eller i närheten av konflikter. Endast en miljon av dessa 60 miljoner har kommit till EU det senaste året. Och hur har EU svarat på detta? Dessvärre håller man på att bygga ett Fort Europa på riktigt där Turkiet ska vara vår gränsvakt gentemot mellanöstern. Sverige var till en början ett ljus i mörkret. Vi och några länder till tog emot en stor del av de människor som strömmade in i Europa. Men från den 12 november i fjol lyser inte det ljuset längre i Sverige. Genom gräns- och IDkontroller har regeringen och de borgerliga partierna (förutom C) nästan omöjliggjort för människor på flykt att komma till Sverige för att söka skydd.

Det blir så lätt hänt att man talar om siffror, volymer, i det här sammanhanget. Låt oss komma ihåg att det handlar om människor av kött och blod. Mammor, pappor, barn; ja, hela familjer som tvingas fly. Då är det vår skyldighet att hjälpa till. Nej, Sverige kan inte göra allt, men vi kan göra mer. Det är vad vi skulle förvänta oss att andra länder skulle göra om vårt land hamnade i konflikt. Dessutom, Sverige mår bra att få lite mer av världen hit till oss. Vi är ett stort land med en ganska liten befolkning. Vi har plats för fler. Därför säger vi Refugees Welcome.

Men långsiktigt handlar det förstås att få stopp för det som gör att människor flyr. Kriget i Syrien, som nu är inne på sitt femte år, måste få ett slut. Vi ska stödja de kurdiska grupper och annan progressiv opposition som både kämpar mot Al Assads förtryck och IS/Daesh. De som göder kriget med pengar

och vapen måste stoppas. Världssamfundet måste lägga större energi på att få till stånd ett eldupphör och sedan en verklig fred. Världssamfundet har stoppat krig förr. Vi kan och måste göra det igen.

Förra året när jag talade här i Norrtälje berättade jag om att Vänsterpartiet gör skillnad när vi sätter press på regeringen. Då var det ett halvår efter valet 2014 och vi hade kastat ut borgarna från regeringen och åtta år av skattesänkningar och privatiseringar kunde få ett slut. Nu har vi stoppat den politiken. Är vi nöjda nu?

Nej, men en del betydande framgångar kan noteras som följd av våra förhandlingar med regeringen om budgeten. Vi har sett till att alla barn får gratis medicin och gratis glasögon. Läkemedel och kunna läsa en bok utan huvudvärk är inte längre en klassfråga. Vi har höjt a-kassan, fått bort stupstocken i sjukförsäkringen och vi har bidragit till de största miljö- och klimatsatsningarna på decennier. Det här är satsningar som aldrig skulle skett om det inte var för oss; Vänsterpartiet.

Nu kan vi lägga ännu en reform till framgångarna; 10 miljarder kronor extra till våra kommuner och landsting. Det här är en permanent satsning som jag hoppas kommer att landa väl för många kommuner och landsting som idag behöver mer resurser. Norrtälje kommer att få 30 miljoner kronor (det är för övrigt tre gånger mer än vad Danderyd får). Ett sätt vi finansierar detta på är införandet av en skatt på finanssektorn. Från och med 1 januari 2017 kommer denna bankskatt finnas på plats.

Är vi nöjda med detta? Nej, men det är klara steg i rätt riktning. Vänsterpartiet gör skillnad.

De senaste veckornas politiska rapportering har handlat om vem som varit på möte med vem och vem som inte tagit hand med vem. Jag vill understryka att man inte ska vara på samma middag som fascistiska organisationer. Jag vill också understryka att vi ska ha respekt för olika religiösa uttryck, men är man folkvald i Sverige förväntas man kunna ta både män och kvinnor i hand. Men dessa proportioner? En ministeravgång och ett regeringsparti i full kris? Det här är tyvärr bara ett exempel på hur vi allt oftare får diskussioner och medierapportering om symbolfrågor istället för politik. Tidigare jagade media lösnummer, nu jagar de klick. Det här är en farlig utveckling. Men även vi själva kan bidra till en förbättring; vi behöver vara mer källkritiska än någonsin, vara försiktiga med det vi sprider på sociala medier och – snälla – tro inte på allt som skrivs i tidningar eller sägs på Facebook. Jag hoppas nu att svensk politik kan återgå till att fokusera på innehållet och inte formen. Att vi kan diskutera politik igen.

Den 23 juni, dagen innan midsommar kommer Storbritannien att folkomrösta om huruvida de ska vara kvar i EU eller lämna. Det är bra att det brittiska folket får tycka till. Det är alltför sällan folk får ha ett ord med i laget när det gäller EU-frågor. Vi folkomröstade om EU 1995 och en majoritet röstade för inträde. Men EU idag ser inte ut som det gjorde då. EU håller på att utvecklas till en stat och inte ett samarbete mellan länder. Jag tror inte det här är en utveckling som svenska folket gillar. Storbritannien har med folkomröstningen fått igenom ett antal långtgående undantag gentemot EU. Det borde vi också få.

- Vi borde få igenom ett socialt protokoll så att arbetare som jobbar i olika EU-länder ska göra det för samma lön och samma villkor som anställda i det land de befinner sig i.
- Vi borde alltid kunna gå före på miljöområdet. EU ska aldrig kunna hävda att ett progressivt förslag är ett handelshinder.
- Vi ska ha ett bindande undantag mot euron, det har vi inte idag.
- Vi ska kunna få lämna den gemensamma jordbrukspolitikerna. Det är den som gjort att livsmedelsproduktionen centraliserats och byråkratiserats och att vi idag i Sverige endast producerar hälften av den mat vi äter.

Får vi inte igen om detta mot Bryssel, då kanske det är dags för en folkomröstning även här.

På tal om EU. TTIP heter ett handels- och investeringsavtal som EU och USA just nu förhandlar om. Med avtalet ska storföretag kunna stämma stater om investeringsvillkoren försämras. Tanken är också att alla lagförslag ska granskas ur ett handelsperspektiv innan de får godkännas på EU-nivå. TTIP är

helt enkelt ett avtal som är helt och hållet på storföretagens villkor, på bekostnad av allt vad progressiv lagstiftning heter. Det här måste vi bara stoppa. Och det går, för vi har gjort det förr.

1998 stoppade en världsoption dåvarande förslaget till avtal om Multilateral investments, MAI-avtalet.

2012 stoppade vi det s k ACTA-avtalet, även det ett mycket långtgående avtal.

Nu har vi chansen att göra tredje gången gillt mot avtal som sätter storföretagen före folkets intressen.

Låt oss göra det. Kasta TTIP-avtalet och andra likande avtal i papperskorgen.

Nu i veckan var jag på Vattenfalls bolagsstämma. Vattenfall är ju vårt största gemensamt ägda bolag. Därför kan vi påverka bolaget, och det är bra. Det är därför som vi i Vänsterpartiet kräver att regeringen ska sätta stopp för förslaget till försäljning av Vattenfalls brunkol i Tyskland och istället avveckla den och ersätta den med förnybar energi. Vid en försäljning skulle kolet bara övergå till en ny ägare som skulle kunna fortsätta att driva vidare, och expandera, verksamheten med ökande utsläpp som följd.

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Det handlar om huruvida vi kan se till att våra kommande generationer kan leva på den här planeten utan risk för en direkt farlig global uppvärmning. Det är lätt att bli nedslagen när man talar om klimatet. Förra året var det varmaste året någonsin och åren dessförinnan har också slagit värmer rekord. Vi ser mer av avsmältning av våra poler och glaciärer samt extremväder som hetta på vissa områden och extrema regn på andra. Det här leder i sin tur till konflikter och flyktingar.

Men det finns också positiva trender att ta fasta på. I fjol var faktiskt första året på länge då utsläppen inte ökade. Kina är numera världens största land på förnybar energi, och man stänger ned kolkraftverk och har sagt att nya kolkraftverk inte ska få öppnas. I fjol undertecknades Parisavtalet som ställer hårdare krav på alla världens länder att minska sina utsläpp. Och i den parlamentariska Miljömålsberedningen har vi i alla partier kommit överens om nya skarpare klimatmål. Sverige ska ha nollutsläpp senast 2045.

Det är bra, men det behövs mer. Det behövs mer politik förhindra en farliga klimatförändring. Det behövs vänsterpolitik. Och då pratar jag inte bara om progressiv klimatpolitik. Alla politikområden måste dra åt samma håll och hålla sig inom de ramar som vår natur sätter upp. Det handlar om att göra bostadsbyggandet hållbart, se till att transportpolitiken blir hållbar och att nya investeringar helt och hållet går till kollektivtrafiken samt att finanspolitiken gynnar hållbara investeringar och att skatter tas ut på det som smutsar ned. Vi behöver kort och gott en röd politik för grön omställning på alla politikområden. I Vänsterpartiet har vi en process där just alla politikområden ska gå i takt och vara hållbara. Det är det vi kallar för ekoeko och vårt ekoekoprogram kommer förhoppningsvis klubbas på kongressen nästa vecka.

Ska vi lösa klimatkrisen och utradera stora orättvisor behöver vi ett annat slags samhälle. Kapitalismen står i vägen för de stora omdaningar vi behöver göra. Därför behöver vi ett samhälle baserat på helt andra principer. Vi behöver ett samhälle som är baserat på:

- samarbete istället för konkurrens
- gemensamma lösningar istället för individualism
- jämlikhet istället för klyftor
- hållbarhet istället för kortsiktig vinst.

Så kan vi bygga ett samhälle som är både ekologiskt och socialt hållbart. Ett samhälle bortom kapitalismen. Det är det vi i Vänsterpartiet brukar kalla ett socialistiskt samhälle.

Jens Holm

www.jensholm.se